

Informatie voorschoolse voorzieningen

Door invoering van de wetten 'Harmonisatie Kinderopvang en Peuterspeelzaalwerk' en "Innovatie en kwaliteit kinderopvang (IKK)' zijn de kwaliteit en bekostiging van peuterspeelzalen en kinderopvang vanaf 1 januari 2018 op één lijn gebracht.

Dit biedt gemeenten een mooie gelegenheid te streven naar meer integrale voorscholen. Dit factsheet beschrijft de huidige wettelijke situatie. GroenLinks streeft naar een meer integrale aanpak voor alle kinderen, zonder daarbij overigens de speciale aandacht voor de doelgroep kinderen met een (taal)achterstand uit het oog te verliezen. Het huidige voorschoolse stelsel is namelijk zo versnipperd dat nog steeds kinderen buiten de boot vallen en het segregatie eerder vergroot dan verkleint. Kinderen met een "indicatie" (doelgroepkinderen binnen het achterstandenbeleid) gaan doorgaans naar de voorschool. Kinderen van werkende ouders gaan naar de reguliere kinderopvang. Andere zitten thuis en worden door familie of vrienden opgevangen. Gemeenten kunnen ervoor kiezen om een integrale aanpak op te zetten.

Wat houdt de harmonisatie van voorschoolse voorzieningen in?

De harmonisatie van peuterspeelzaalwerk en kinderopvang zorgt ervoor dat de kwaliteitseisen voor deze vormen van opvang gelijk worden getrokken zodat onderwijs, kinderopvang en peuterspeelzaalwerk meer op elkaar afgestemd kunnen worden.

Wettelijk is per 1 januari 2018 bovendien geregeld dat ouders met kinderopvangtoeslag zowel bij kinderdagverblijven als peuterspeelzalen terecht kunnen.

Voor- en vroegschoolse educatie (VVE)

Voorschoolse educatie is voor peuters van 2,5 tot 4 jaar. Vroegschoolse educatie is voor kinderen uit groep 1 en 2, de kleuterklassen van de basisschool in aansluiting op het voorschoolse traject.

Naast de Wet Kinderopvang en de Wet IKK die de financiële eisen en de kwaliteitseisen regelen waar voorschoolse voorzieningen aan dienen te voldoen, draagt de Wet op het primair onderwijs gemeenten op om voorschoolse educatie te bieden aan alle kinderen met een risico op taal- en sociaal-emotionele achterstand. Gemeenten bepalen hierbij zelf de doelgroep, dus welke kinderen een risico op taalachterstand hebben.

Volgens de letter van de wet moeten gemeenten een aanbod doen voor kinderen met een risico op een achterstand in de Nederlandse taal. Het is goed als gemeenten deze opdracht breder oppakken en ook kijken sociaal-emotionele kant (wat veel gemeenten overigens ook doen).

De gemeente heeft als taak te zorgen voor een dekkend aanbod van kwalitatief goede voorzieningen. Ook heeft ze een inspanningsverplichting om alle kinderen met een taal- en sociaal-emotionele achterstand te laten deelnemen aan de voorschool, zodat alle kinderen met gelijke kansen starten op de basisschool. Doorgaans werken voorscholen samen met de basisschool, of zijn daarmee zelfs geïntegreerd, zodat er ook een goede doorgaande ontwikkellijn tot stand kan komen.

Wanneer kinderen een risico lopen op een taal- en/of sociaal-emotionele achterstand, geeft de GGD (het consultatiebureau) een VVE-indicatie af.

De VVE-programma's richten zich op meerdere ontwikkelingsgebieden van peuters, namelijk:

- Taalontwikkeling: hierbij gaat het bijvoorbeeld om het vergroten van de woordenschat.
- Beginnende rekenvaardigheid: het leren tellen, leren meten en de oriëntatie in ruimte en tijd.

- Motorische ontwikkeling: er is aandacht voor het ontwikkelen van grove en fijne motoriek.
- Sociaal-emotionele ontwikkeling: het stimuleren van zelfstandigheid, zelfvertrouwen en het samen spelen en werken.

Deze programma's werken altijd spelenderwijs aan de ontwikkeling van kinderen (het gaat niet om een *peuterschool*). Juist in deze jonge jaren maakt het brein van kinderen grote ontwikkelingen door. Het is dus belangrijk om juist in deze jaren, onder andere om kansgelijkheid tegen te gaan, een goed aanbod voor deze kinderen op te zetten. Dit houdt in dat het van hoge kwaliteit moet zijn en voldoende uren (een voorschools aanbod van enkele uren per week heeft geen effect). De SER adviseert een voorschools aanbod voor alle kinderen van minimaal 16 uur. Het kabinet wil een aanbod van 16 uur realiseren voor doelgroepkinderen.